

Miljöräkenskaper – Utsläpp till luft, regionala per år 2008-2014

MI1301

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde	2
A.2	Statistikområde	2
A.3	SOS-klassificering	2
A.4	Statistikansvarig	2
A.5	Statistikproducent	2
A.6	Uppgiftsskyldighet	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik	3
A.11	Statistikanvändning	4
A.12	Uppläggning och genomförande	4
A.13	Internationell rapportering	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B	Kvalitetsdeklaration	5
B.0	Inledning	5
B.1	Innehåll	5
1.1	Statistiska målstorheter	5
1.1.1	Objekt och population	5
1.1.2	Variabler	5
1.1.3	Statistiska mått	6
1.1.4	Redovisningsgrupper	6
1.1.5	Referenstider	6
1.2	Fullständighet	6
B.2	Tillförlitlighet	6
2.1	Tillförlitlighet totalt	6
2.2	Osäkerhetskällor	6
2.2.1	Urval	6
2.2.2	Ramtäckning	7
2.2.3	Mätning	7
2.2.4	Svarsbortfall	7
2.2.5	Bearbetning	7
2.2.6	Modellantaganden	7
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	7

B.3	Aktualitet	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid	7
3.3	Punktlighet	7
B.4	Jämförbarhet och sam anv ändbarhet	7
4.1	Jämförbarhet över tiden	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	7
4.3	Sam anv ändbarhet med annan statistik	8
B.5	Tillgänglighet och förståelighet	8
5.1	Spridningsformer	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Upplysningstjänster	10

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Miljö

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Miljöekonomi och hållbar utveckling

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Nej

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24300
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Maria Lidén
Telefon: 010- 479 46 06
Kontaktperson: Nancy Steinbach
Telefon: 010- 479 40 97
E-post: Fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24300
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Maria Lidén
Telefon: 010- 479 46 06
Kontaktperson: Nancy Steinbach
Telefon: 010- 479 40 97
E-post: Fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Eftersom utsläpp till luft inte utgörs av någon egen undersökning utan bygger på beräkningar och bearbetningar av annan statistik så är det risken för indirekt röjande av uppgifter som behöver beaktas. Detta gäller främst energistatistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Bevarandebehov är under utredning.

A.9 EU-reglering

EU-reglering saknas.

A.10 Syfte och historik

Utsläpp till luft är en del av miljöräkenskaperna. Miljöräkenskaperna är uppbyggda med nationalräkenskaperna som grund och redovisar nationell miljöstatistik och ekonomisk statistik i ett gemensamt system. Miljödata systematiseras efter samma branschindelning och samma slutliga användningsområden som ekonomisk data (SNI 2007). Genom att systematisera statistiken på detta sätt ges möjligheter att analysera sambanden mellan ekonomi och miljö.

Ett syfte med miljöräkenskaperna är att de ska användas som beslutsunderlag för ekonomisk politik och miljöpolitik, men det är även ett system som är uppbyggt för att vara ett stöd i uppföljning av både internationella och nationella miljömål.

Föreliggande statistik har tagits fram för att möjliggöra regional användning av Miljöräkenskapernas årliga statistik över utsläpp till luft. Den första publiceeringen sker i november 2016.

A.11 Statistikanvändning

Regionala miljöräkenskaper har tagits fram på ad-hoc basis tidigare åt bland annat Regionplane- och Trafikkontoret, åt regionkontor i Sverige och inom samarbeten inom Öresundsregionen. Det finns flera tänkbara användare som t.ex. kommuner, länsstyrelser, offentliga utredningar, miljö-, finans- och näringsdepartementen, myndigheter som Naturvårdsverket och Konjunkturinstitutet, andra organisationer, forskare, media och intresserad allmänhet för olika miljöekonomiska analyser.

A.12 Uppläggning och genomförande

Regionala utsläpp till luft per år är, liksom de flesta delarna av miljöräkenskaperna, en vidarebearbetning av annan statistik inom och utanför SCB. Beräkningarna går till enligt följande:

Nationella utsläpp till luft per år fördelas på kommuner, län och riksområden med hjälp av följande fördelningsnycklar:

Utsläpp från stationär förbränning inom industrier och produktion av el- och fjärrvärme	Uppgift om kommun finns i primärstatistiken över energianvändning som utsläppsstatistiken bygger på: Industrins energianvändning samt Årlig energistatistik (el, gas och fjärrvärme).
Utsläpp från vägtransporter, alla branscher	Fördelade enligt information från SCBs körsträckedatabas. Databasen redovisar hemort för ägare till de fordon som genomgått besiktning.
Utsläpp från stationär förbränning inom småföretag	Fördelade enligt antal anställda (<10) i småföretag per bransch och kommun via Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)
Utsläpp från flyg och sjöfart	En fördelningsnyckel har tagits fram som utgår från var rederier och flygbolag är registrerade från Företagsdatabasen. Fördelningsnyckeln baseras på företagets omsättning 2008-2014.
Militär verksamhet utomlands	En mindre mängd utsläpp som har förts till Stockholms stad då försvarshögkvarteret är beläget där,.
Övriga utsläpp	Utsläppen har fördelats baserat på de fördelningar som ges för motsvarande utsläpp och sektorer i Naturvårdsverkets regionala statistik.

A.13 Internationell rapportering

Internationell rapportering förekommer inte.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga planerade förändringar i kommande publiceringar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Kvalitén på data beror på kvalitén i primärstatistiken och på kvalitén i de modeller, beräkningsfaktorer och fördelningsnycklar som behövs för att beräkna utsläpp och fördela dessa på branscher, offentliga myndigheter och hushåll samt på regioner.

Den ingående primärstatistiken kan kvalitetsbestämmas med begrepp som under- respektive övertäckning, svarsfrekvens och liknande, men dessa begrepp förlorar sin relevans i miljöräkenskaperna då dessa är en sammanställning av primärstatistik.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken avser att belysa följande parametrar i den svenska ekonomin.

1.1.1 Objekt och population

Populationen utgörs av Sveriges ekonomi definierat som enheter med ekonomisk hemvist inom landets ekonomiska territorium. De objekt som regionalfördelas är utsläpp till luft av de gaser som listas under 1.1.2.

Beräkningarna omfattar utsläpp till luft från den ekonomiska aktivitet som äger rum på svenskt territorium samt de transaktioner som sker över Sveriges gränser.

Utsläppen till luft redovisas fördelade på näringslivet, statliga respektive kommunala myndigheter samt hushåll och hushållens icke-vinstdrivande organisationer och med branschvis underindelning av näringslivet.

1.1.2 Variabler

Utsläpp till luft av:

- CO₂ - koldioxid (fossil)
- CO₂ - koldioxid (biogen)
- SO₂ - svaveldioxid
- NO_x - kväveoxider
- CH₄ - metan
- CO - kolmonoxid
- N₂O - kvävedioxid
- NH₃ - ammoniak
- NMVOC - flyktiga organiska ämnen
- PM₁₀ - partiklar, <10 mikrometer
- PM_{2,5} - partiklar, <2,5 mikrometer
- TSP - partiklar, alla storlekar
- HFC - hydrofluorcarboner

- PFC - perfluorocarboner
- SF₆ - svavelhexafluorid
- Växthusgaser (aggregat av CO₂ (fossil), CH₄, N₂O, HFC, PFC, SF₆)

1.1.3 Statistiska mått

CO₂ (fossil och biogen): totaler, kiloton
HFC, PFC och SF₆: totaler, ton koldioxidekvivalenter
Växthusgaser: totaler, kiloton koldioxidekvivalenter
Övriga utsläpp: totaler, ton

1.1.4 Redovisningsgrupper

Regionala luftränskaper redovisas enligt följande

NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques), den regionala indelning som används inom EU., NUTS 2 av 8 riksområden, NUTS 3 av 21 län och LAU2 (Local Administrative Unit) av 290 kommuner.

Bransch baserat på Svensk Näringsgrensindelning SNI2007 samt offentliga myndigheter, hushållens intresseorganisationer och hushåll (privat konsumtion). Aggregeringen av branscher är vald för att överensstämja med Nationalräkenskapernas regionala räkenskaper. Statistiken summeras även till aggregerade näringsgrenar samt till en total.

1.1.5 Referenstider

År.

1.2. Fullständighet

Statistiken stäms av mot Miljöräkenskapernas nationella årsvisa statistik för att säkerställa täckningsgrad, jämförbarhet och användbarhet.

Jämförelser görs även mot den regionala statistik som redovisas av Naturvårdsverket. Se även 4.2 Samanvändbarhet med annan statistik nedan.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Då totalsummor stämmer väl överens med nationella utsläpp till luft per år redovisat av Miljöräkenskaperna samt den nationella statistik över utsläpp till luft som Naturvårdsverket ansvarar för bedöms tillförlitligheten totalt vara god även om samlat mått på tillförlitligheten saknas. Tillförlitligheten för enskilda kommuner, län, riksområden och branscher varierar.

2.2 Osäkerhetskällor

Statistiken baseras inte på någon egen undersökning utan är en bearbetning från ett flertal primärstatistikkällor. Respektive undersökning genomgår kvalitetsgranskningar innan miljöräkenskaperna fortsätter bearbetningen. Tillförlitlighet i respektive datakälla redovisas i dokumentation för dessa, se under **5.3 Dokumentation** nedan.

2.2.1 Urval

Ej aktuellt då egen undersökning inte genomförs.

2.2.2 *Ramtäckning*

Ej aktuellt då egen undersökning inte genomförs.

2.2.3 *Mätning*

Ej aktuellt då egen undersökning inte genomförs.

2.2.4 *Svarsbortfall*

Ej aktuellt då egen undersökning inte genomförs.

2.2.5 *Bearbetning*

Bearbetningsfel kan naturligtvis förekomma men bedöms vara av marginell betydelse. Beräkningarna utförs till största delen med programvaran SAS vilket minskar risken för fel. Resultatet genomgår kvalitetskontroll i flera steg innan publicering.

2.2.6 *Modellantaganden*

De modellantaganden som måste göras (se under **A.12 Uppläggning och genomförande** ovan) utgör den största källan till osäkerhet i resultatet.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Ingen traditionell redovisning av osäkerhetsmått görs.

B.3 **Aktualitet**

3.1 **Frekvens**

Årlig framställnings- och publiceringsfrekvens.

3.2 **Framställningstid**

Framställningstiden beror på när primärstatistiken finns tillgänglig. I dagsläget kan materialet publiceras ca 22 månader efter det år som avses.

3.3 **Punktlighet**

Publiceringen sker enligt publiceringsplan för serien Sveriges officiella statistik.

B.4 **Jämförbarhet och sam anvä ndbarhet**

4.1 **Jämförbarhet över tiden**

Nuvarande serie redovisas i SNI 2007 med start för referensåret 2008. Tidsserien är konsistent vilket innebär att utsläpp alla år är beräknade med samma metodik och är jämförbara med varandra.

För luftutsläpp från vägtransporter per bransch börjar tidsserien 1990.

4.2 **Jämförbarhet mellan grupper**

De ingående grupperna i form av branscher och produktgrupper behandlas lika för att möjliggöra jämförbarhet. Primärstatistikens kvalitet är dock avgörande för hur fin indelning som kan göras.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Utsläpp till luft enligt miljöräkenskaperna utgår från ett **produktionsperspektiv** och avgränsas utifrån de ekonomiska aktörernas nationalitet. Här redovisas direkta utsläpp från svenska **ekonomiska aktörer**, oavsett var i världen utsläppen sker. Detta betyder att utsläpp från internationell bunkring, dvs. flyg och sjöfart som anlöpt och tankat vid svenska flygplatser och hamnar inkluderas. Utsläpp och upptag från markanvändning (LULUCF) och lagring av koldioxid (CCS) redovisas inte.

Sammanvändbarheten med nationalräkenskapernas regionala statistik är god eftersom materialet är branschindelade enligt svensk Näringsgrensindelning SNI och med samma aggregeringsnivå. Det innebär att analyser som ser till Sveriges ekonomi, dess påverkan på miljö och miljöns påverkan på ekonomin är möjlig att göra. Indikatorer som t.ex. specifika branschers effektivisering av produktionsprocesser är möjliga att utvärdera utifrån utsläpp per tjänad krona.

Den regionala statistik över utsläpp till luft som redovisas av Naturvårdsverket redovisar territoriella utsläpp, det vill säga de utsläpp som skett inom regionernas gränser. Det gör att om man vill till exempel följa halter av luftföroreningar inom ett specifikt område så bör Naturvårdsverkets statistik användas. Utsläpp från internationella transporter redovisas separat. Miljöräkenskapernas statistik följer inte geografiska gränser utan den ekonomiska aktör som orsakat utsläppen och utsläpp från internationella transporter inkluderas.

Utsläppen i Naturvårdsverkets redovisning är indelade i sektorer baserade på typ av utsläpp medan Miljöräkenskaperna delar in utsläppen efter Svensk näringsgrensindelning (SNI2007).

Skillnaderna i utsläppsmängder mellan Naturvårdsverkets statistik, som redovisar var utsläppen sker, och Miljöräkenskapernas statistik, som följer den ekonomiska aktör som orsakat utsläppen, är mest påtaglig för utsläpp från flyg och sjöfart samt utsläpp från vägtransporter.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken publiceras på SCBs webbplats i form av

- Flexibla tabeller i Statistikdatabasen
- Utvalda tabeller och diagram
- Statistiknyhet

5.2 Presentation

Statistiken redovisas i form av texter, tabeller och diagram.

5.3 Dokumentation

Detta dokument är den huvudsakliga publicerade dokumentationen över hur statistiken tas fram.

För mer information om den statistik som används som underlag se följande:

Miljöräkenskaper/Utsläpp till luft, årsvis statistik MI1301:

www.scb.se/MI1301

Utsläpp av växthusgaser MI0107:

www.scb.se/MI0107

www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/EU-och-internationellt/Internationellt-miljoarbete/miljokonventioner/Klimatkonventionen/Sveriges-rapportering-till-fns-klimatkonvention/
www.naturvardsverket.se/klimatutslapp

Utsläpp av luftföroreningar MI0108:

www.scb.se/MI0108

www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Klimat-och-luft/Statistik-om-luft/Utslappsstatistik/

Körsträckedatabasen TK1001:

www.scb.se/TK1001

Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS):

www.scb.se/RAMS/

Naturvårdsverkets regionala statistik:

<http://utslappisiffror.naturvardsverket.se/Alla-utslapp-till-luft/>

Företagsdatabasen NV0101:

www.scb.se/NV0101/

Energistatistik för lokaler EN0103:

www.scb.se/EN0103

Årlig energistatistik (el, gas och fjärrvärme) EN0105:

www.scb.se/EN0105

Månatlig bränsle- gas- och lagerstatistik EN 0107:

www.scb.se/EN0107

Industrins energianvändning EN0113:

www.scb.se/EN0113

Industrins varuproduktion (IVP) NV0119:

www.scb.se/NV0119

Nationalräkenskaperna NR0103:

www.scb.se/sv/Hitta-statistik/Statistik-efter-amne/Nationalrakenskaper/Nationalrakenskaper/Nationalrakenskaper-kvartals--och-arsberakningar/

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB i egenskap av statistikansvarig myndighet är registeransvarig för denna statistik.

5.5 Upplysningstjänster

Se www.scb.se/mi1301 för publikationer och data. Förfrågningar och beställningar av särskilda bearbetningar kan ställas till miljorakenskaper@scb.se